

УХВАЛЕНО

Рішенням Вченої ради
ПВНЗ МКУ ім.П.Орлика
Протокол №8 від 28.03.2018 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом ректора
ПВНЗ МКУ ім.П.Орлика
від 29.03.2018 р. № 37

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА»**

(із змінами, внесеними згідно з наказами ректора
ПЗВО МКУ ім.П.Орлика від 28.02.2019 р. № 6, 31.08.2019 №71, від 02.11.20 №81)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Цим Положенням про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти ПЗВО «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика» (далі – Положення) визначаються основні вимоги до кваліфікаційної роботи.

1.2. Кваліфікаційна робота – робота, що виконується на завершальному етапі здобуття здобувачами певного ступеня вищої освіти та призначена для об'єктивного контролю програмних результатів навчання, зазначених у відповідних стандартах вищої освіти/освітніх програмах.

1.3. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає:

- поглиблення, систематизацію і закріплення отриманих за час навчання теоретичних знань здобувача вищої освіти;
- виявлення його здатності обирати й аналізувати наукову чи практичну проблему, зробити теоретичні висновки й узагальнення, застосовувати знання при вирішенні конкретних наукових, виробничих та інших завдань, обґрунтовувати конкретні рекомендації, які можуть мати теоретичний і/або практичний характер;
- напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи;
- оволодіння методикою наукових досліджень й експерименту;
- визначення рівня підготовленості випускника до самостійної практичної роботи, творчого розв'язання завдань.

1.4. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на унікальність відповідно до Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти.

1.5. Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» є дослідженням проблемного питання, яке має елементи наукового пошуку, виконаним здобувачем вищої освіти для публічного захисту.

1.6. Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо-наукового ступеня «магістр» є самостійним дослідженням наукової проблеми, виконаним здобувачем вищої освіти для публічного захисту.

1.7. Кваліфікаційна робота виконується українською мовою, у т.ч. роботи з іноземних мов.

1.8. Здобувач вищої освіти несе відповідальність за дотримання встановлених вимог до кваліфікаційної роботи і термінів її виконання.

2. ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути актуальною, відповідати сучасному стану і перспективам розвитку науки і техніки. Під час вибору теми враховуються реальні проблеми і завдання.

2.2. Тематика кваліфікаційних робіт може передбачати використання результатів наукових досліджень кафедри та їх розвиток.

2.3. Тематика кваліфікаційних робіт визначається випусковими кафедрами.

2.4. За своєю структурою кваліфікаційна робота, як правило, складається з:

- титульної сторінки;
- змісту;

- переліку умовних позначень і скорочень (за потреби);
- вступу;
- розділів;
- заключних висновків (і рекомендацій);
- списку використаних джерел;
- додатків (таблиць, діаграм тощо).

2.4.1. У вступі (обсяг – 3 тис. – 10 тис. знаків):

- обґрунтовується актуальність теми, її наукове і практичне значення;
- дається коротка характеристика джерел, огляд літератури, яка стосується теми;
- аргументується вибір об'єкту та визначається предмет дослідження;
- визначається мета та конкретні завдання дослідження, експерименту;
- відображається його методологічна основа.

2.4.2. У розділах роботи викладається основний зміст дослідження: теоретичні основи, проблеми, практичні питання, вказуються методи і способи вирішення поставлених завдань, досвід їхнього розв'язання тощо.

Кожний розділ закінчується короткими висновками.

Окремий розділ може бути присвячений експерименту й опису результатів його проведення.

2.4.3. У заключній частині роботи висвітлюються теоретичні і практичні висновки дослідження. За необхідності даються рекомендації щодо їхнього практичного втілення.

2.5. Загальний обсяг тексту кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти (далі – СВО) «бакалавр» – не менше 72 тис. знаків для гуманітарних наук та не менше 54 тис. знаків для математичних і природничих наук; загальний обсяг кваліфікаційної роботи СВО «магістр» – не менше 140 тис. знаків для гуманітарних наук та не менше 90 тис. знаків для математичних і природничих наук. До обсягу роботи не враховуються додатки.

2.6. Відповідно до п. 1.5. та 1.6. даного Положення кваліфікаційні роботи різних ступенів вищої освіти мають різні складові ВСТУПУ (табл.1).

Таблиця 1

Складові вступу кваліфікаційної роботи

Структура вступу	Кваліфікаційна робота ступеня вищої освіти	
	бакалавр	магістр
Актуальність теми	+	+
Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами	-	+
Мета і завдання дослідження	+	+
Об'єкт дослідження	+	+
Предмет дослідження	+	+
Методи дослідження	+ або -	+
Наукова новизна одержаних результатів	-	+

Практичне значення одержаних результатів	+ або –	+
Апробація результатів роботи	–	+
Публікації	–	+

2.8. До переліку використаних джерел включаються, як правило, ті джерела, на які були зроблені посилання в роботі або ті джерела, які висвітлюють відповідну тему і знайомі авторові роботи.

Кількість наведених бібліографічних джерел у переліку повинна бути в межах: бакалавр – 40 ±10, магістр – 60 ±10.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи.

3. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Підготовка кваліфікаційної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється у декілька етапів, основними з яких є:

- вибір теми і схвалення її кафедрою;
- складання і виконання календарного графіку роботи (див. додаток А);
- складання робочого плану кваліфікаційної роботи;
- опрацювання джерел;
- ознайомлення наукового керівника з текстом кваліфікаційної роботи і робота над його зауваженнями;
- остаточне оформлення кваліфікаційної роботи і передача її на відгук наукового керівника та на рецензування;
- публічний захист кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією.

3.1.1. Здобувачеві вищої освіти надається право обрати тему кваліфікаційної роботи з орієнтовної тематики кафедри або за її погодженням з проблем, які розробляються відповідно до плану наукових досліджень кафедри.

3.1.2. На підставі особистої заяви здобувача вищої освіти на засіданні кафедри ухвалюється тема його кваліфікаційної роботи і забезпечується її наукове керівництво. Офіційно теми кваліфікаційних робіт закріплюються за поданням кафедр та затверджуються наказом ректора Університету.

За необхідності тема і план кваліфікаційної роботи можуть уточнюватися або змінюватися рішенням кафедри з наступним оформленням змін наказом ректора Університету.

Уточнення формулювання теми кваліфікаційної роботи можуть бути внесені не пізніше ніж за один місяць до її захисту.

Офіційно теми закріплюються та затверджуються згідно з графіком освітнього процесу:

- для СВО «бакалавр» – на початку останнього (четвертого) року навчання;
- для СВО «магістр» – на початку останнього (другого) року навчання.

4. КЕРІВНИЦТВО КВАЛІФІКАЦІЙНИМИ РОБОТАМИ

4.1. До керівництва кваліфікаційними роботами здобувача вищої освіти профільна кафедра залучає до наукового керівництва науково-педагогічних

працівників з числа професорів, доцентів, старших викладачів (для кваліфікаційних робіт СВО «магістр» – з науковим ступенем) та з інших освітніх і наукових установ, а за необхідності – висококваліфікованих спеціалістів виробництва.

Рішення про призначення наукового керівника кафедра приймає протягом сьомого семестру для СВО «бакалавр» і третього семестру – СВО «магістр».

4.2. Керівництво кваліфікаційними роботами є складовою навчального навантаження науково-педагогічного працівника.

4.3. Науковий керівник кваліфікаційної роботи:

- формулює тему кваліфікаційної роботи і разом зі здобувачем визначає мету, завдання, предмет і об'єкт дослідження;
- рекомендує здобувачеві необхідну основну літературу, WEB- ресурси;
- здійснює організаційну і науково-методичну допомогу шляхом проведення консультацій;
- контролює хід виконання роботи;
- періодично інформує випускову кафедру про хід виконання роботи;
- перевіряє оформлення виконаної кваліфікаційної роботи;
- надає рекомендацію щодо зовнішньої перевірки кваліфікаційної роботи на унікальність до відділу внутрішнього забезпечення якості освіти Університету;
- готує відгук наукового керівника про кваліфікаційну роботу.

4.4. Наукові керівники до початку виконання кваліфікаційної роботи доводять до відома здобувача вищої освіти вимоги щодо змісту й оформлення кваліфікаційної роботи, які відображені в даному Положенні.

4.3. Науковий керівник має право:

- ознайомитись з рецензією на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти до її захисту;
- брати участь у відкритому засіданні екзаменаційної комісії, на якому захищає роботу здобувач вищої освіти, роботою якого він керував; залучати до співучасті у науковому керівництві кваліфікаційною роботою чи наданні здобувачеві вищої освіти консультацій інших фахівців;
- відмовитись від керівництва кваліфікаційною роботою здобувача вищої освіти, який без поважних причин не виконує затвердженого графіку виконання кваліфікаційної роботи, виявляє неорганізованість і безвідповідальність чи наполягає на ідеях, які розходяться з науковими переконаннями керівника, але не пізніше ніж за три місяця до захисту кваліфікаційної роботи на підставі власної офіційної письмової заяви. Рішення з цього приводу приймає кафедра.

5. ВИКОНАННЯ ЗДОБУВАЧЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

5.1. Здобувач вищої освіти має право:

- обирати собі наукового керівника зі складу науково-педагогічних працівників профільної кафедри або за її згодою із представників інших освітніх і наукових закладів, підприємств, установ;
- ставити питання перед профільною кафедрою про зміну наукового керівника, якщо для цього є поважні підстави.

5.2. Здобувач, який виконує кваліфікаційну роботу:

- самостійно оцінює актуальність і соціальну значущість проблеми, пов'язаної з темою кваліфікаційної роботи;
- здійснює збирання й оброблення інформації з теми кваліфікаційної роботи;
- вивчає й аналізує отримані матеріали;
- усебічно досліджує проблему, приймає самостійні рішення з урахуванням думки наукового керівника;
- аргументовано й етично реагує на зауваження наукового керівника і рецензента, відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії та присутніх на публічному захисті кваліфікаційної роботи;
- оформлює розв'язання проблеми відповідно до вимог, зазначених в даному Положенні;
- готує засоби візуалізації результатів кваліфікаційної роботи (комп'ютерні презентації, програми, відеоролики, друковані посібники тощо);
- несе повну відповідальність за зміст та оформлення кваліфікаційної роботи;
- чітко дотримується графіку виконання кваліфікаційної роботи;
- дотримується правил академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ПЗВО «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика», до роботи додається власноручо підписана Декларація академічної доброчесності (див. додаток Є).

6. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

6.1. Кваліфікаційна робота розпочинається титульною сторінкою, де зазначається офіційна назва Університету, факультету та кафедри, тема, прізвище автора і наукового керівника, його вчений ступінь і звання, місто, де знаходиться Університет, календарний рік захисту (Додаток А).

6.2. На наступній сторінці подається зміст кваліфікаційної роботи, який відображає її структуру (розділи, підрозділи та т. і.) із означенням сторінок їхнього розміщення.

6.3. Кожна структурна частина кваліфікаційної роботи (зміст, перелік умовних позначень, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел, додатки) розпочинається з нової сторінки та її назва пишеться великими літерами. Розділ та його назва відцентруються відповідно до тексту роботи. Назва підрозділів пишеться з нової сторінки прописними літерами. Відступ між назвою підрозділу та текстом дорівнює двом стрічкам.

Якщо обсяг додатків великий, вони можуть бути оформлені окремою папкою з назвою «Додатки до кваліфікаційної роботи на тему «_____» здобувача вищої освіти _____ (прізвище, ініціали)».

Необхідно витримати пропорції обсягу всіх структурних частин кваліфікаційної роботи. Зокрема вступ і висновки не повинні перевищувати 20% її загального обсягу. Бажано, щоб відносно рівномірним був розподіл матеріалу за розділами.

6.4. Текст друкується з одного боку сторінки аркушу формату А4.

На сторінці оформлюються береги (поля): ліворуч - 30 мм, праворуч - 10 мм, зверху - 20 мм, знизу - 20 мм.

Заголовки розділів відділяються знизу двома стрічками. Всі сторінки нумеруються. Загальна нумерація розпочинається з титульної сторінки, але порядковий номер на ній не ставиться; на всіх наступних він розташовується

праворуч зверху.

Текст кваліфікаційної роботи необхідно набирати шрифтом Times New Roman; розмір кегля відповідно - 14; інтервал між рядками - 1,5.

6.5. Вимоги до оформлення наукового-довідкового апарату:

обов'язкові точні загальноприйняті посторінкові виноски при цитуванні та запозиченні положень, використанні фактичного матеріалу, результатів досліджень інших авторів, посиланні на досвід.

6.6. Бібліографічне оформлення роботи повинно відповідати вимогам державного стандарту – ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (Додаток Д).

6.7. Обов'язкова умова високої якості кваліфікаційної роботи – її грамотність, чітка логіка викладу, правильність мовностилістичного оформлення.

6.8. Після повного виконання кваліфікаційна робота підписується здобувачем на титульній сторінці, переплітається та передається науковому керівникові на відгук.

7. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ЗАХИСТУ

7.1. Терміни виконання та подавання кваліфікаційної роботи на перевірку регламентуються Положенням про систему виявлення та запобігання академічного плагіату в освітній діяльності здобувачів вищої освіти Університету.

7.2. Науковий керівник роботи перевіряє виконану роботу і дає друкований відгук на кваліфікаційну роботу.

У змісті відгуку наукового керівника необхідно розкрити такі аспекти:

- загальна характеристика проведеної роботи, ступінь виконання поставлених у дослідженні мети та завдань (повністю, частково, не виконано);
- визначення рівня теоретичних надбань та ступеня розробок, їх повноти, глибини, оригінальності;
- відсутність недоречного цитування, повторів, другорядних моментів, уміння виділити головне з часткового;
- володіння інструментарієм досліджень, науковими методами пізнання, сучасними засобами обробки та інтерпретації інформації;
- уміння аналізувати статистичні дані, користуватися обмеженою інформацією;
- акуратність у дослідженнях, коректність у застосуванні методів аналізу до конкретних об'єктів дослідження;
- коректність та наукову обґрунтованість висунутих на захист положень кваліфікаційної роботи;
- аргументованість тверджень у висновках (Додаток Б).

7.3. Отримавши відгук наукового керівника, після попереднього захисту здобувач вищої освіти передає кваліфікаційну роботу в електронній версії для зовнішньої перевірки на унікальність до відділу внутрішнього забезпечення якості освіти Університету не пізніше як за місяць до її захисту. Контроль за порівнянням друкованої та електронної версій роботи забезпечує науковий керівник і здобувач вищої освіти.

7.4. Процедура перевірки кваліфікаційних робіт на унікальність здійснюється відповідно до розділу 4. Положенням про систему виявлення та запобігання

академічного плагіату в освітній діяльності здобувачів вищої освіти Університету.

7.5. Після отриманні з відділу внутрішнього забезпечення якості освіти Університету довідки щодо перевірки кваліфікаційних робіт на унікальність кафедра направляє на рецензування професорові, доцентів, старшому викладачеві інших закладів вищої освіти, а за необхідності – спеціалісту наукової установи, виробництва тощо.

7.6. Письмова рецензія на кваліфікаційну роботу подається на кафедру не пізніше ніж за два тижні до захисту. Після ознайомлення з нею автора вона разом з кваліфікаційною роботою, відгуком наукового керівника, а також інших фахівців (якщо такі є) передається до екзаменаційної комісії.

7.7. Рецензент надає критичні зауваження з кваліфікаційної роботи, оцінює, якою мірою вона відповідає вимогам, що пред'являються до структури та оформлення, пропонує її оцінку, враховуючи результати перевірки на унікальність.

Пам'ятка рецензенту.

Рецензія на кваліфікаційну роботу починається з констатування ступеня вищої освіти, її складових частин, обсягу та її спрямованості на розкриття кола питань за визначеною темою. Далі висвітлюються такі питання:

- визначення рівня актуальності проблеми для виробничого процесу відповідної галузі, чіткості формулювання мети, об'єкта, предмета дослідження та поставлених завдань;
- визначення ступеня обґрунтованості наукових положень роботи, звернення уваги на висновки і твердження, що викликають сумніви й можуть слугувати підґрунтям дискусії під час захисту;
- відповідність змісту роботи її темі та завданню;
- повнота розробки теми та її завершеність, використання нових технологій у навчанні;
- відповідність роботи нормативним документам, зауваження щодо оформлення;
- методику дослідження;
- новизну та корисність результатів роботи;
- позитивні якості й конкретний аналіз недоліків за змістом та оформленням роботи;
- висновки про відповідність професійному рівню та можливість допуску роботи до захисту (Додаток В).

7.8. Роботу з допуску кваліфікаційних робіт до захисту завершує робота експертної комісії. Узагальненні результати перевірки далі надсилаються електронну адресу секретаря атестаційної комісії разом із довідками і звітами щодо перевірки кваліфікаційних робіт. Секретар атестаційної комісії надає експертній комісії за цією спеціальністю довідки зі звітами щодо перевірки кваліфікаційних робіт на унікальність.

7.9. До складу експертів кваліфікаційних робіт входять провідні вчені Університету, кандидатури яких затверджуються розпорядженням проректора з наукової роботи (для СВО «магістр») або розпорядженням декана факультету (для СВО «бакалавр»).

7.10. Експертна комісія за спеціальністю, на основі довідок і звітів про збіги/ідентичності з відділу внутрішнього забезпечення якості освіти, відгуків наукових керівників і рецензій рецензентів готує експертний звіт, в якому пояснює

причини збігів/ідентичностей (зокрема, плагіат чи цитування) і відображає рівень унікальності кваліфікаційних робіт здобувачів. Звіт подібності є одним із документів, на підставі яких кафедра приймає рішення про унікальність роботи і готує експертний висновок про допуск роботи до захисту. Копію звіту подібності та висновку про допуск роботи до захисту автор може отримати на кафедрі за письмовим запитом. Обов'язковим додатком до кваліфікаційної роботи є довідка про перевірку роботи в системі Advego Plagiatus або іншого рекомендованого МОН програмного забезпечення для перевірки на унікальність.

Процедура рекомендації до захисту, відправлення на доопрацювання чи відхилення роботи регламентується Положенням про систему виявлення та запобігання академічного плагіату в освітній діяльності здобувачів вищої освіти Університету.

7.11. Захист кваліфікаційної роботи здійснюється як в Університеті, так і на підприємствах, установах та в організаціях різних форм власності, для яких тематика робіт, поданих до захисту, становить науково-теоретичну або практичну значущість. У цьому випадку виїзне засідання екзаменаційної комісії оформлюється так, як і засідання, що проводиться в Університеті.

На захисті здобувач вищої освіти

– доповідає у довільній формі про сутність роботи, основні наукові рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання. При цьому можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді: обов'язковий графічний матеріал проекту, визначений завданням кваліфікаційного проектування, слайди, мультимедійні проектори, аудіо -, відеоапаратура тощо;

– демонструє експеримент; залежно від часу, який необхідний для демонстрації експерименту в повному обсязі, або можливості розміщення експериментального обладнання, макетів, зразків тощо демонстрація може проводитися або безпосередньо на засіданні екзаменаційної комісії або напередодні захисту в лабораторії, де знаходиться експериментальний зразок, у присутності членів екзаменаційної комісії, яким головою екзаменаційної комісії доручено ознайомлення з експериментальною частиною роботи;

– дає відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії.

7.12. Екзаменаційна комісія на закритому засіданні обговорює результати захисту і більшістю голосів ухвалює рішення. Оцінюються кваліфікаційні роботи за національною та європейською системами. Члени екзаменаційної комісії підписують протокол і залікові книжки здобувачів.

7.13. Здобувач вищої освіти має право оскаржити результати складання кваліфікаційних іспитів і захисту кваліфікаційних робіт. У разі подання заяви здобувачем щодо оскарження процедури проведення або результату підсумкової атестації, розпорядженням ректора створюється апеляційна комісія.

Порядок створення апеляційної комісії та розгляд апеляції здобувача унормовується чинним «Положенням про оскарження результатів підсумкового контролю знань здобувачів у ПВНЗ «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика».

7.14. Після захисту кваліфікаційні роботи випусковою кафедрою передаються на зберігання до архіву Університету.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

8.1. Основними критеріями оцінювання кваліфікаційних робіт є:

1. Якісні параметри роботи (пункт 1-10 у таблиці 2).
2. Якість публічного захисту.
3. Організація дослідження.

8.2. Кількісні критерії комплексного оцінювання кваліфікаційної роботи (текст, публічний захист, організація дослідження) наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт			
№	Види робіт	Кваліфікаційна робота бакалавра	Кваліфікаційна робота магістра
	Критерії оцінювання		
I. ЯКІСНІ ПАРАМЕТРИ РОБОТИ			
1	Аргументація актуальності теми, її теоретичної і практичної цінності	Актуальність, практична цінність	Актуальність, теоретична і практична цінність.
2	Достатність використання наукової літератури	Вітчизняна або зарубіжна	Вітчизняна, зарубіжна, Web-ресурси
3	Необхідність і достатність емпіричних даних для розв'язання визначених завдань	Робота може мати реферативний характер	Обов'язково
4	Обґрунтованість методики дослідження	Робота може мати реферативний характер	Обов'язково
5	Обґрунтованість аналізу й інтерпретація отриманих результатів	Робота може мати реферативний характер	Обов'язково
6	Відповідність висновків завданням дослідження	Обов'язково	Обов'язково
7	Аргументоване обґрунтування рекомендацій і пропозицій, що представляють науковий і практичний інтерес з обов'язковим використанням практичного матеріалу	Необов'язково	Обов'язково
8	Зв'язок з науковими програмами, планами, темами	Необов'язково	Обов'язково
9	Відповідність структури роботи обраній темі	Обов'язково	Обов'язково
10	Чіткість, логічність, послідовність викладення матеріалу	Обов'язково	Обов'язково
11	Грамотність.	Обов'язкова	Обов'язково
12	Якість і вірність оформлення роботи	Обов'язково	Обов'язково
13	Етичний аспект роботи, дотримання норм академічної доброчесності	Обов'язково	Обов'язково
II. ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ:			

14	Лаконичність і логічність виступу студента	Обов'язково	Обов'язково
15	Наявність демонстраційного матеріалу	Необов'язково	Обов'язково
16	Глибина і вірність відповідей на питання членів ЕК	Обов'язково	Обов'язково
17	Уміння вести полеміку з питань випускної роботи	Необов'язково	Обов'язково
III. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ			
18	Самостійність і планомірний, систематичний характер роботи студента над темою	Обов'язково	Обов'язково
19	Своєчасність підготовки роботи до захисту відповідно регламенту роботи університету	Обов'язково	Обов'язково

Оцінювання кваліфікаційної роботи щодо критерію етичного аспекту та дотримання норм академічної доброчесності регламентується Порядком виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти.

8.3. Оцінка за кваліфікаційну роботу може бути знижена у таких випадках:

8.3.1. Недоліки в оформленні:

1. відсутність будь-якої складової у структурі роботи, що передбачено чинними вимогами університету до роботи певного рівня вищої освіти;
2. недотримання вимог щодо оформлення робіт;
3. наявність не виправлених друкарських помилок, пропусків, граматичних і стилістичних помилок;
4. відсутність авторської інтерпретації змісту таблиць і графіків;
5. наявність в бібліографії робіт, на які відсутні посилання у самій роботі;
6. наявність помилок в оформленні бібліографії;
7. бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено довільно, без дотримання вимог дійсного Положення про кваліфікаційну роботу.
8. обсяг роботи не відповідає вимогам.

8.3.2. Недоліки змісту як структурної складової роботи.

1. зміст роботи не розкриває тему повністю;
2. сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта, тобто не стосуються теми (предмету, об'єкту) дослідження.

8.3.3. Недоліки вступу:

1. висвітлення актуальності багатослівне, без зазначення сутності проблеми або наукового завдання;
2. мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження;
3. в об'єкті не виділяється та його частина, яка є предметом дослідження;
4. об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу не співвідносяться між собою як загальне і часткове;
5. має місце збіг формулювання проблеми, мети, завдань роботи.

8.4. Недоліки оглядово-теоретичного розділу роботи:

1. наявність фактичних помилок в огляді літератури;

2. відсутність згадування важливих літературних джерел, що мають пряме відношення до розв'язання проблеми та опублікованих у доступній для студентів літературі, що вийшла друком за останні 5 років;

3. використання великих фрагментів чужих текстів без вказівки на їх джерела, у тому числі кваліфікаційних робіт здобувачів минулих років;

4. відсутність аналізу зарубіжних праць, присвячених проблематиці дослідження;

5. відсутність аналізу вітчизняних праць, присвячених проблематиці дослідження;

6. теоретична частина не завершується висновками і формулюванням предмета власного емпіричного дослідження (для кваліфікаційної роботи СВО «магістр»);

7. тема роботи не збігається з метою дослідження;

8. теоретична і практична частини не узгоджуються між собою.

8.5. Недоліки аналітичного та емпіричного розділів роботи:

1. робота побудована на основі чужої методики, модифікованої і скороченої автором без перевірки якості модифікації і скорочень;

2. автор використовує методики без посилань на джерело їх отримання або їх автора;

3. у роботі відсутній детальний опис процедури проведення дослідження: за наведеним описом відтворення процедури є неможливим;

4. у роботі відсутня інтерпретація отриманих результатів, висновки побудовані як констатація первинних даних;

5. отримані результати автор не співвідносить з результатами інших дослідників, роботи яких він обговорював у теоретичній частині.

8.6. Недоліки висновків:

1. кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають визначеним завданням;

2. висновки неконкретні, мають описовий характер.

8.7. Етичні аспекти роботи:

1. автор порушив етичні норми, невиправдано розкрив анонімність учасників дослідження;

2. автор використовує дані інших дослідників без посилання на їх праці, де ці результати опубліковані;

3. автор формулює практичні рекомендації, пропонуючи рішення, що виходять за межі його професійної компетентності і можуть мати непередбачувані наслідки для суспільства.

8.8. Недоліки в організації роботи:

1. недотримання графіку виконання роботи;

2. несвоєчасність підготовки роботи до захисту;

3. несистематичність роботи з науковим керівником.

Методика і алгоритм розробки та встановлення критеріїв оцінок повинні відображати рівень виконання якісних параметрів роботи і врахування визначених помилок, недоліків з їх кваліфікаційним поділом на грубі помилки та недоліки.

8.9. Шкала оцінювання кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота оцінюється окремо за національною, за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Складники загальної оцінки за виконання та захист

кваліфікаційної роботи визначає науковий керівник (та.

якісні параметри кваліфікаційної роботи	організація дослідження та оформлення роботи	публічний захист	Разом
до 50 балів	до 10 балів	до 40балів	100

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Положення набуває чинності з дати його затвердження наказом ректора.

9.2. Всі зміни та доповнення до Положення розглядаються та приймаються на засіданні вченої ради та затверджуються наказом ректора Університету.

**Зразок оформлення титульного аркуша
кваліфікаційної роботи**

ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА»

(повна назва факультету)

(повна назва кафедри)

(назва теми)

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»/»бакалавр»**

Виконав: здобувач(ка) _____

спеціальності _____

(шифр, назва)

освітньої програми _____

(назва)

(ПІБ)

Керівник _____

(наук. ступінь, вчене звання, ПІБ)

Рецензент _____

(наук. ступінь, вчене звання, ПІБ)

**Зразок оформлення відгука наукового керівника
на кваліфікаційну роботу**

ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА»

**Відгук наукового керівника
на кваліфікаційну роботу**

Навчальний рік _____

Факультет _____

Спеціальність _____

Освітня програма _____

Форма навчання _____

Рівень вищої освіти _____

Тема: _____

Виконавець: _____

Зміст відгуку: _____

Науковий керівник _____

(підпис)

_____ (наук. ступінь, вчене звання, ПІБ)

Дата _____

Зразок оформлення рецензії на кваліфікаційну роботу

ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА»

**Рецензія
на кваліфікаційну роботу**

Навчальний рік _____

Факультет _____

Спеціальність _____

Освітня програма _____

Форма навчання _____

Рівень вищої освіти _____

Тема: _____

Виконавець: _____

Зміст відгуку: _____

Рецензент _____

(підпис)

_____ (наук. ступінь, вчене звання, ПІБ)

Дата _____

**ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 2. Іванова І. Українське ділове мовлення. Мова ділових паперів. Фахове ділове мовлення. Х. : Парус, 2009. 320с. 3. Костюк П. Г. Іони кальцію у функції мозку – від фізіології до патології. К. : Наук. думка, 2005. 197 с. 4. Партико З. В. Основи наукових досліджень : підготовка дисертації : навч. посібник. К. : Ліра-К, 2018. 232с. 5. Чижевський Д. Історія російської літератури ХІХ століття : Романтизм. К. : ВЦ «Академія», 2009. 216 с. (Серія «Альма-матер»).
Два автори	2.2.1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2.2.2. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 2.2.3. Дудко, О. С., Іванов В. Ф. Міжнародна журналістика. Міжнародний піар : навч. посіб. для учнів 9-11 кл. та студ. спец. «Журналістика», «Зв'язки з громадськістю». К. : Освіта, 2011. 288 с. 2.2.4. Іванов В. В., Слета Л. А. Квантовая химия : учеб. пособ. для студ. химич. спец. ун-тов. Х. : Фолио, 2007. 443 с. 2.2.5. Шпиталенко Г. А., Шпиталенко Р. Б. Основи законодавства : навч. посіб. К. : Каравела, 2008. 376 с.
Три автори	1.2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 1.3. Іванова О. В., Мойсеєва О., Стеблина Н. Місцева преса. Як регіональним журналістам працювати за часів нових медіа та кризи демократії : посіб. для ЗМІ. К, 2019. 232 с. 1.4. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Х. : ХНПУ, 2015. 338 с. 1.5. Сидоренко В. К., Котелянець Н. В., Агєєва О. В. Трудове навчання : підручник. Х. : Сиція, 2013. 128 с.
Чотири і більше авторів	4.4.1. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 4.4.2. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4.4.3. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. К. : ЦУЛ, 2016. 264 с. 4.4.4. Пономаренко Л. А., Адамович Л. В., Муzychук В. Т., Гридасов А. Е. Основы создания гибких автоматизированных производств. К. : Техника, 1986. 144 с.
Автор(и) та редактор(и)/	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.

упорядники	<p>2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. К. : ЦУЛ, 2016. 232 с.</p> <p>3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. К. : ЦУЛ, 2015. 560 с.</p>
Без автора	<p>3.1.3. Інноваційна модель організації навчального процесу в інститутах післядипломної педагогічної освіти : наук.-метод. посіб. / за ред. Л. М. Ващенко. К. : Пед. думка, 2012. 140 с.</p> <p>3.1.4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред. : С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>3.1.5. Микола Васильович Багров / уклад. : Л. К. Чижова, В. К. Федоров. К. : Академперіодика, 2012. 140 с.</p> <p>3.1.6. Сучасне суспільство : філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Х. : Право, 2016. 488 с.</p> <p>3.1.7. Соціальна робота з дітьми і молоддю (теоретико-методологічні аспекти) : навч.-практ. посіб. для дистанційного навчання / за ред. І. Д. Зверева. Ужгород, 2000. 192 с.</p>
Багатотомні видання	<p>1. Енциклопедія Сучасної України / редкол. : І. М. Дзюба та ін. К. : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>2. Енциклопедія історії України : у 5-ти т. / ред. кол. : В. А. Смолій (голова) та ін. К. : Наук. думка, 2003. Т. 4. 220 с.</p> <p>3. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К. : ВЦ «Академія», 2007. Т. 2. 624 с. (Енциклопедія ерудита).</p> <p>4. Правова система України : історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Х. : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.</p> <p>5. Кучерявенко Н. П. Курс податкового права : в 6 т. Х. : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.</p>
Серійні видання	<p>1. Микола Ільницький : біобібліограф. покаж. / уклад. Л. Ільницька. Л. : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2004. 253 с. (Сер. : Укр. біобібліографія. Нова серія ; Чис. 16).</p> <p>2. Довідник з питань економіки та фінансування природокористування і природоохоронної діяльності / уклад. В. Шевчук. К. : Геопринт, 2000. 411 с., табл. (Сер. : Екологія. Економіка. Сталий розвиток).</p>
Автореферати дисертацій	<p>8.11. Гридзук О. Є. Теоретико-методичні засади формування мовнокомунікативної компетентності майбутніх фахівців лісотехнічних спеціальностей : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02. Херсон, 2018. 44 с.</p> <p>8.12. Кунінець О. О. Корекція рухової сфери глухих дітей молодшого шкільного віку засобами оздоровчого туризму : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03. К., 2019. 20 с.</p> <p>8.13. Лабенська Є. О. Образність природних стихій у сучасному англійському поетичному дискурсі : когнітивно-семіотичний аспект : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Херсон, 2019. 20 с.</p>
Дисертації	<p>1. Авдеева О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Попова Г. В. Формування професійної навігаційної компетентності у майбутніх судоводів симуляційними технологіями змішаної реальності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Херсон, 2020. 290 с.</p> <p>3. Субота Л. А. Система формування комунікативної компетентності іноземних студентів фармацевтичних спеціальностей у процесі навчання української і російської мови : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02. Херсон, 2019. 503 с.</p>

<p>Законодавчі та нормативні документи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. К. : КМ, 2013. 96 с. 2. Кодекс законів про працю України : офіц. вид. К. : Велес, 2008. 135 с. 3. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10-22. 4. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 5. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 6. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530-543. 7. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 8. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136-141.
<p>Архівні документи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8-12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1-3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1-7.
<p>Патенти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с. 2. Пристрій для визначення екстремумів сигналу: пат. 38129 Україна, МПК7 G 06F17/17, G 06F17/18. №2000063133; заявл. 01.06.01 ; опубл. 15.04.04, Бюл. № 4. 3 с
<p>Препринти</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). - Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
<p>Стандарти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид.

	офіц. К. : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Ноти	1. Віночок Соломії Крушельницької : поезії і муз. твори / Біл. меморіал. Музей С. Крушельницької ; збір. і упоряд. П. Медведик. Партитура. Тернопіль, 1992. 128 с. : фотоіл. 2. Станкович Є. Камерні твори. У 3-х зошитах. Зошит 2. Сюїта. Два фрагменти з музики до кінофільму «Ізгой». Ранкова музика. «Сумної дримби звуки». К. : Муз. Україна, 2008. 144 с.
Образотворчі матеріали	1. Степаненко, О. Мелодії старого міста : акварель : зб. акварелей старої центральної частини міста Херсона / передм. В. Г. Чуприни. Херсон : Южполиграфсервис, 2007. 24 с. : іл. 2. Шевченко, Т. Альбом малюнків, 1841-1843 рр. : комплект. Факсиміл. відтворення. К. : Веселка, 2013. 62 с. : іл.
Картографічні матеріали	1. Україна : фіз. карта : для загальноосвіт. навч. закл. / Держ. наук.-вироб. п-во «Картографія» ; ред. С. В. Капустянка. 1:5000000, 50 км в 1 см ; пр-ція норм. кон. рівнопр. К. : Картографія, 2008. 1 к. : кольор.; 106x89 см. 3000 екз. 2. Світ. Політична карта світу / Головне упр. геодезії, картогр. та кадастру при Кабінеті Міністрів України. К. : Картографія, 1996. 1 к. : іл.
Каталоги	2. Горницькая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 3. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Х., 1996. 64 с. 4. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд. : М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	1. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 2. О. В. Мішуков – видатний науковець, педагог, заслужений діяч мистецтв України : бібліогр. покажч. / упоряд. : Н. А. Арустамова, В. Ю. Штуріна, О. М. Блінова; бібліогр. ред. Л. С. Воїнова, І. О. Марченко. Херсон : ХДУ, 2013. 68 с. 3. Яценко О. М., Любовец Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). К. : Нац. бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
Частина видання: книги	1. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні : монографія. Чернівці, 2012. С. 151-169. 2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Х., 2013. С. 205-212. 3. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. К., 2009. С. 195-197. 4. Отич, О. М. Мистецтво у розвитку професійної майстерності педагога ПНТЗ. <i>Педагогічна майстерність : проблеми, пошуки, перспективи</i> : монографія / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти НАН України. К. ; Глухів : РВВ ГДПУ, 2005. С. 214-223.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50-53. 2. Павлова, О. С. Роль партнерського підходу у здійсненні духовного виховання

	<p>учнів / О. С. Павлова // <i>Теорія та практика сучасної науки та освіти</i> : матер. міжнар. наук. конф., м. Дніпро, 29-30 листопада 2019 р. Дніпро : СПД «Охотнік», 2019. Ч. 1. С. 226-227.</p> <p>3. Тептюк, Є. П. Право на доступ до публічної інформації як об'єкт конституційно-правових відносин. <i>Політикоправові реформи та становлення громадянського суспільства в Україні</i> : матер. наук.-прак. конф., м. Херсон, 20-21 верес. 2013 р. Херсон, 2013. С. 34-39.</p>
Частина видання: довідкового видання	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. К., 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред. : Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. К., 2014. С. 54-55.</p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. К., 2003. Т. 5. С. 699.</p>
Частина видання: продовжуваного видання	<p>1. Варняк (Фоміна), І. С. Здатність творення художнього образу як складова творчого потенціалу особистості. <i>Вісник Одеського Національного університету ім. І. І. Мечнікова. Психологія</i>. Одеса, 2011. Т. 16, вип. 11, ч. 1. С. 32-37.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153-159.</p> <p>3. Мохненко, А. С., Федорчук О. М., Протосвіцька О. І. Управління конкурентоспроможністю підприємства на основі застосування системного підходу. <i>Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту</i>. Черкаси, 2018. № 2 (25). С. 13-25.</p> <p>4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Х., 2011. Вип. 115. С. 200-206.</p>
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	<p>1. Ільченко, В. Р. Компетентісна модель освітньої галузі як неодмінна умова ефективної освіти. <i>Педагогіка і психологія</i>. 2014. № 2. С. 41-46.</p> <p>2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71-79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Омелянчук, І. Правда через п'ять століть. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2014. 19 серп. (№150). С. 11.</p> <p>5. Рудько, Г. Стратегії успішної роботи з обдарованими дітьми. <i>Завуч</i>. 2014. № 15 (537). С. 4-10.</p> <p>6. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98-108.</p>
Електронні ресурси	<p>1.3. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>1.4. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115-118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>1.5. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20-27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/</p>

[VestUr2015v3/5.pdf](#). (дата звернення: 15.11.2017).

1.6. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. *Наука та інновації*. 2016. Т. 12, № 6. С. 6-14. DOI: <https://doi.org/10.15407/scin12.06.006>.